

УДК 616.12.-07(091)

B. K. ТащукБуковинська державна медична академія
м. Чернівці

КАФЕДРА КАРДІОЛОГІЇ ТА ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ ДІАГНОСТИКИ

Ключові слова: кафедра, кардіологія, учебний процес.

Резюме. Кафедра кардіології та функціональної діагностики, створена 1 жовтня 1994 року згідно наказу ректора Буковинської медичної академії В.П. Пішака на базі двох медичних установ — обласного клінічного кардіологічного кардіологічного диспансера та обласного консультативного діагностичного центра. Очолив кафедру доктор медичних наук, професор Віктор Корнійович Тащук, випускник Чернівецького медичного інституту. За час існування кафедри з 1994 року підготовлено 3 докторські та 16 кандидатських дисертацій. На кафедрі пройшли підготовку 18 клінічних ординаторів (9 іноземців), видано 2 монографії, 2 методичних посібники, 2 методичні рекомендації, більш ніж 400 публікацій, 15 патентів України про винахід. Для забезпечення навчального, лікувального та наукового процесів на кафедрі використовують сучасне апаратне забезпечення: електрокардіограф, велоергометр, кардіореаніміційний комплекс (монітори ЕКГ, артеріального тиску, дефібрілятор, кардіостимулатор), ехокардіограф.

Кафедра кардіології і функціональної діагностики, створена 1 жовтня 1994 року згідно з наказом ректора Буковинської медичної академії професора В. П. Пішака на базі двох медичних закладів — обласного клінічного кардіологічного диспансера та обласного консультативного діагностичного центру.

З 1995 року перейменована в кафедру госпітальної терапії № 2 Буковинської державної медичної академії, а в 1997 році до кафедри приєднано курс лікувальної фізкультури та спортивної медицини. З 2000 року назва кафедри змінюється на «Кафедра госпітальної терапії, лікувальної фізкультури та спортивної медицини», а з 2002 року курс лікувальної фізкультури та спортивної медицини відокремлюють від кафедри госпітальної терапії № 2 і з 2002/2003 навчального року «Кафедра кардіології та функціональної діагностики».

У 1994 році новстворену кафедру кардіології та функціональної діагностики очолив доктор медичних наук, професор Віктор Корнійович Тащук, 1960 року народження, випускник Чернівецького медичного інституту 1983 року, який пройшов етапи клінічної ординатури, аспірантури і докторантury в інституті кардіології ім. М. Д. Стражеска АМН України, захистив кандидатську дисертацію на тему «Клинико-функціональна диагностика нестабільної стенокардии, оценка эффективности обзидана» в 1988 році і

докторську дисертацію на тему «Клинические и морфофункциональные детерминанты рестабилизации течения острых форм ИБС при длительном наблюдении» в 1992 році, має досвід роботи лікаря-кардіолога, лікаря-кардіореаніматора інституту кардіології ім. М. Д. Стражеска АМН України, асистента кафедри пропедевтики внутрішніх хвороб Буковинської державної медичної академії, звання професора кафедри госпітальної терапії присуджено в 1996 році, є членом Нью-Йоркської академії наук, має понад 12 патентів та 550 публікацій, з яких біля 150 англомовних, є керівником 14 наукових робіт, з яких захищена 1 докторська і 12 кандидатських дисертацій. Наукові інтереси пов'язані з клініко-функціональними, морфофункциональними, гомеостазіологічними і хронобіологічними дослідженнями в кардіології, які викладені в монографії «Медичні та біологічні проблеми невідкладної кардіології» та посібнику з кардіології для іноземних студентів. Має вишні лікарську категорію з кардіології. Нагороджений медаллю М. Д. Стражеска (2000), Почесною грамотою Міністерства охорони здоров'я України (2002), з лауреатом премії ім. Ю. Федьковича. Професор В. К. Тащук брав участь у роботі ряду міжнародних конгресів та проходив стажування у багатьох країнах світу: Сполучених Штатах Америки, Іспанії, Франції, Австрії, Швеції, Румунії.

© В. К. Тащук, 2003

З перших днів створення кафедри в її складі були завідувачи кафедри професор В. К. Тащук, професор І. К. Владковський, доктор медичних наук С. В. Білецький, кандидат медичних наук О. С. Полянська, асистенти О. Ю. Поліщук, І. О. Маковійчук, С.І. Гречко. Надалі в склад кафедри увійшли професор М. Г. Триняк, асистент Л. П. Сидорчук. Складалася наукова група старших лаборантів – випускників академії: І.І.Лашук, І. В. Мельницький, П. Р.Іванчук, випускник ЧНУ – В. Г. Висоцька.

За період існування кафедри з 1994 р. підготовлено 3 докторських дисертацій [М. В. Шаплавський (керівник — проф. І. К. Владковський), О. С. Полянська (керівник — проф. В. К. Тащук), І. А. Плеш (керівник — проф. І. К. Владковський)], 16 кандидатських [А. В. Серговський (керівник — проф. В. К. Тащук), В. Я. Трутяк (керівник — проф. В. К. Тащук), Е. Ц. Ясинська (керівник — проф. В. К. Тащук), О. Ю. Поліщук (керівник — проф. В. К. Тащук), О. В. Бобилев (керівник — проф. С. В. Білецький), І. О. Маковійчук (керівник — проф. В. К. Тащук), Л. О. Волошина (керівник — проф. В. К. Тащук), В.І. Калинюк (керівник — проф. С. В. Білецький), Р. Б. Чаплинський (керівник — проф. В. К. Тащук), Л. П. Сидорчук (керівник — проф. В. К. Тащук), С.І. Гречко (керівник — проф. В. К. Тащук), І.І.Лашук (керівник — проф. В. К. Тащук), В.Є. Сирота (керівник — проф. С. В. Білецький), М.І. Демешко (керівник — проф. С. В. Білецький), Т. О.Лашук (керівник — проф. В. К. Тащук), Н. А. Турубарова — (керівник — проф. В. К. Тащук)], одна кандидатська дисертація [П. Р.Іванчук — (керівник — проф. В. К. Тащук)] планується до захисту найближчим часом. Практичній охороні здоров'я (не тільки для України) кафедрою підготовлено 18 клінічних ординаторів [С. А. Сагалаєва, К. В. Дзюбенко, І. С. Тулюлюк, А. В. Босий, Л.І. Дячук, Л. Л. Дейнека, Абдель Ель-Тельбані (Палестина), Самір Мохамед Яхъя Ель-Халіфа Абдалла (Румунія), Хассабала Фахрельдін (Судан), Шлаш Абдулла (Палестина), Ройял Васл (Палестина), Л. В. Пархоменко, О. В. Ткачук, Сайд Саламі (Іран), Даҳал Бінод Кумар (Непал), Ельшенағат Маджед (Палестина), Джамал Муртаза (Індія), Шіраз Ахмед (Пакистан)], для наукової та викладацької роботи – 7 магістрів медицини [О. Ю. Поліщук, Л. П. Сидорчук, С.І. Гречко, Н. А. Турубарова, Т. О. Кулик, І. В. Трефаненко, Л. Г. Максим'юк], 5 аспірантів [С.І. Гречко, Н. А. Турубарова, Т. О. Кулик, І. А. Тащук, Л. Г. Максим'юк].

Наразі співробітники кафедри очолили нові колективи, створені в Буковинській медичній

академії: проф. С. В. Білецький – кафедру сімейної медицини; проф. О. С. Полянська – кафедру реабілітації, ЛФК, спортивної медицини, фізичного виховання і здоров'я. О. С. Полянська виконує обов'язки декана факультету післядипломної освіти БДМА.

Сьогодні колектив кафедри кардіології та функціональної діагностики складається з 7 чоловік, серед яких завідувач кафедри, професор В. К. Тащук, професор І. К. Владковський, доцент О. Ю. Поліщук, асистенти С.І. Гречко, П. Р.Іванчук, Т. О.Лашук, Н. А. Турубарова-Леунова, старший лаборант В. Г. Висоцька. В склад кафедри зачленено головного кардіолога області, кандидата медичних наук М.І. Демешка.

Справжнім корифеєм Чернівецької терапевтичної школи є професор І. К. Владковський. Захистив кандидатську дисертацію в 1957 році на тему: «Неврологическая симптоматика гипертонической болезни и некоторые вопросы патогенеза гипертонического инсульта». Докторська дисертація захищена в 1971 році на тему: «К патогенезу некоторых нервных и эндокринных нарушений при цереброкардиальной форме гипертонической болезни в период, не осложненный острыми нарушениями мозгового и коронарного кровообращений». Звання професора отримав у 1978 році. Працював завідувачем кафедри пропедевтики внутрішніх хвороб з 1979 по 1991 рр. З 1991 року по 1993 рік професор кафедри пропедевтики внутрішніх хвороб, а з 1994 року — професор кафедри госпітальної терапії № 2 та ЛФК, з 2002 року професор кафедри кардіології та функціональної діагностики. Наукова діяльність присвячена вивченю різнихланок патогенезу, клініки та лікування гіпертонічної хвороби. Вперше була вивчена неврологічна симптоматика гіпертонічної хвороби у доінсультному періоді з патогенетичним викладом. Обґрунтована нова концепція про автономну центральну регуляцію мозкового кровообігу, а також роль її дисфункції в патогенезі гіпертонічних кризів та інсультів. У 1965 році вперше на симпозіумі, присвяченому попередженню та лікуванню порушень мозкового кровообігу в Інституті неврології Академії медичних наук СРСР запропонована методика постійного, а не курсового лікування гіпертонічної хвороби фармакологічними засобами, яка використовується і нині. У докторській дисертації вперше визначено електрофізіологічні, патоморфологічні, біохімічні та клінічні аспекти ролі дисфункції кортико-ретикуло-гіпоталамо-лімбічних структур у патогенезі гіпертонічної хвороби, кризів та інсультів; запропонована концепція альфа-ритму мозкових

структур. Під керівництвом професора Владковського І. К. з 1980 року розпочато вивчення особливостей волюморегулюючої функції нирок у хворих на гіпертонічну хворобу, ішемічну хворобу серця, клімактеричний невроз за даними визначення в біологічних рідинах натрійуретичного гормону та інших пресорних та депресорних гормонів; енергопластичні властивості еритроцитів у співставленні з показниками центральної та регіональної гемодинаміки.

Владковський І. К. с автором 140 наукових праць, 5 винаходів, 30 раціоналізаторських пропозицій. Під його керівництвом виконані 4 кандидатських та 2 докторські дисертації, Владковського І. К. нагороджено знаком «Відмінник Вищої школи», медаллю «Ветеран праці», багатьма почесними грамотами і подяками.

Доцент кафедри кардіології і функціональної діагностики О. Ю. Поліщук виконує обов'язки завідувача відділу виробничої практики БДМА, є співавтором Державних стандартів підготовки фахівців нової для України спеціальності «медична психологія».

Педагогічна і лікувальна робота кафедри виконується на базі одного з найкращих лікувальних закладів Чернівецької області – обласного клінічного кардіологічного диспансеру, зокрема, відділень кардіореанімації (12 ліжок), гострої коронарної недостатності (40 ліжок), хронічної ішемічної хвороби серця (60 ліжок), гіпертонічної хвороби (60 ліжок), реабілітації інфаркту міокарда (40 ліжок), функціональної діагностики, фізіотерапії та лікувальної фізкультури кардіологічного диспансеру, а також у відділенні функціональної діагностики Обласного діагностичного диспансеру. За результатами рейтингу лікувальних закладів обласний кардіологічний заклад визнаний кращим кардіологічним закладом України 2003 року.

На кафедрі кардіології і функціональної діагностики здійснюється викладання різних розділів серцево-судинної патології та функціональної діагностики для студентів III, IV, V, VI курсів медичних факультетів, лікарів інтернів спеціальностей «терапія», «медицина невідкладних станів», лікарів спеціальності «кардіологія», «функціональна діагностика», «терапія» на циклах спеціалізацій, передатестаційного стажування, тематичного удосконалення. Послідовність викладання кафедрою як окремих розділів пропедевтики внутрішніх хвороб, так і підвищеннем кваліфікації лікарів на післядипломному етапі дозволяє забезпечити достатньо високий рівень надання кваліфікованої спеціалізованої медичної допомоги населенню.

Для забезпечення навчального, лікувального та наукового процесів на кафедрі використовуються сучасні засоби діагностики: електрокардіограф, велоергометр; кардіореанімаційний комплекс (моніторинг ЕКГ, артеріального тиску, дефібрілятор, кардіостимулятор), ехокардіограф.

Співробітники кафедри у своїй роботі активно використовують сучасні технології навчального процесу. На базі кафедрі працює комп'ютерний клас, розроблені блоки тестових завдань для різних курсів та спеціальностей, видані на магнітних носіях два навчальні посібники, створено навчальні відеофільми з демонстрацією методів функціональної діагностики серцево-судинної патології.

З 2002 року на базі кафедри відкриті курси тематичного удосконалення з кардіології, з функціональної діагностики, з 2003 року організовані і регулярно проводяться курси передатестаційної підготовки практичних лікарів.

У 2003/2004 рр на кафедрі проходять навчання аспірант Л. Г. Максим'юк та 6 клінічних ординаторів-іноземців: Хасабалла Фахрельдин Мухамед (Судан), Саламі Сайд (Іран), Ельшенат Маджед (Палестина), Раян Ваєл Мухамед (Палестина), Джамал Муртаза (Індія), Шіраз Ахмед (Пакистан).

Стаж роботи викладачів у вищому навчальному закладі від 3 до 44 років. Викладачі кафедри підвищували педагогічну кваліфікацію шляхом проходження курсів на факультеті підвищення кваліфікації викладачів Національного медичного університету ім. О. О. Богомольця, відвідування лекцій, практичних та семінарських занять з подальшим обговоренням на кафедральних нарадах, відвідування переривчастих курсів з підвищення педагогічної кваліфікації, брали участь у роботі факультету підвищення кваліфікації Буковинської державної медичної академії, обласних терапевтичного та кардіологічного товариств, Буковинській асоціації терапевтів ім. В. Х. Василенка, школі молодого викладача БДМА, асоціації лікарів-інтерністів України, школи кардіологів ім. М. Д. Стражеска, а також індивідуальною роботою над спеціальною медичною та педагогічною літературою, в тому числі в мережі Інтернет.

Наукова робота кафедри пов'язується з виконаною 5-річною темою «Створення реєстру гострого інфаркту міокарда Північної Буковини з визначенням циркадіанних ритмів та клініко-функціональних предикторів перебігу гострої стадії» (державний реєстраційний номер 01.97 V015.111), наступною темою, що знаходиться на етапі 3 року виконання є «Статеві та

вікові детермінанти ішемічної хвороби серця: реєстр Північної Буковини, клініко-функціональні аспекти»; метою дослідження є визначення коронарного та міокардіального резервів, гормональних факторів у хворих на гострі та хронічні форми ІХС залежно від статі, віку та оптимізація лікувальної тактики за результатами стрес-тестів при створенні реєстру ішемічної хвороби серця в окремому географічному регіоні – Північній Буковині. На кафедрі функціонує студентський науковий кардіологічний гурток, учасниками якого в різні роки були майбутні співробітники кафедри, студенти – вихованці гуртка неодноразово займали призові місця на наукових студентських форумах як в Україні так і за її межами (Кулик Т. О., Максимюк Л. Г., Юрченюк О. С., Павлюк В. О., Грудецька Ю. В.).

Поєднання практичного досвіду та наукового потенціалу кафедри кардіології і функціональної діагностики дозволяє з оптимізмом дивитись у майбутнє!

КАФЕДРА КАРДІОЛОГІЇ ТА ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ ДІАГНОСТИКИ

B. K. Tashchuk

Резюме. Кафедра кардиологии и функциональной диагностики, создана 1 октября 1994 года согласно приказа ректора Буковинской медицинской академии профессора В. П. Нипака на базе двух медицинских учреждений — областного клинического кардиологического диспансера и областного консультативного диагностического центра. Возглавил кафедру доктор медицинских наук, профессор Виктор Корнеевич Ташук, выпускник Черновицкого медицинского института. За время существования кафедры с 1994 года подготовлено 3 докторских диссертации и 16 кандидатских. На кафедре прошли подготовку 18 клинических ординаторов (9 иностранцев), издано 2 монографии, 2 методических пособия, 2 методических рекомен-

даций, более 400 публикаций, 15 патентов Украины об изобретении. Для обеспечения учебного, лечебного и научного процессов на кафедре используются современное аппаратное обеспечение: электрокардиограф, велоэргометр, кардиореанимационный комплекс (мониторы ЭКГ, артериального давления, дефибрилятор, кардиостимулятор), эхокардиограф.

Ключевые слова: кафедра, кардиология, учебный процесс.

THE DEPARTMENT OF CARDIOLOGY AND FUNCTIONAL DIAGNOSTICS

V. K. Tashchuk

Abstract. The Department of Cardiology and Functional Diagnostics was created on 01. 10.1994 according to orders of the head of Bukovinian State Medical Academy professor Pishak V. P. on the base of two medical institutions-Regional Cardiology and Diagnostic centers. The head of the new created department became doctor of medical science. Professor Tashchuk V. K., which graduated from Chernivtsi medical institute. During the period of the department's existence it proudly trained 3 doctors of medical science, 16 candidates of medical science (phD), issued 2 monographs, 2 methodical manuals, 2 methodical recommendations, more than 400 publications, received 15 Ukrainian patents. It also trained 18 practical physicians (9 foreigners). The department carries out clinical, laboratory and functional investigations of patients with stable and unstable angina, post infarction cardiosclerosis, myocardial infarction, arterial hypertension along with the determination of blood lipid specter, active of proteolysis, fibrinolysis, process of lipid peroxidation and antioxidant protection, hormonal homeostasis, evaluation of the functional state of the cardiovascular system with the help of Holter monitoring of both arterial pressure and ECG, bicycle ergometry and transesophageal electrocardiostimulation during the process of medicament and non medicament treatment influence with the use of hypoxic and hypercapnic mixture in the aspect of both sex and age.

Key words: department, cardiology, training process.

Bukovinian State Medical Academy (Chernivtsi)

Clin. and experim. pathol.– 2003. – Vol.2, №2. – P.87–90.

Падійшила до редакції 13.09.2003